

شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه آموزشی (مصوب جلسه ۸۰۳ شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۹۱/۵/۸) در دانشگاه اراک^۱

مقدمه

با توجه به اهداف و رسالت‌های نظام آموزش عالی کشور و فرصت پیش‌آمده در ماده ۱۵ قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۸۹/۱۰/۱۵) که کیفی‌سازی به خصوص ارتقای شاخص‌های کیفی رشته‌های تحصیلی در آن مدنظر قرار گرفته است، این آیین‌نامه متناسب با الزامات و انتظارات موجود تدوین شده است.

ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این آیین‌نامه تنظیم امور آموزش دانشگاهی برای تربیت نیروی انسانی متعهد، متخصص و متناسب با نیازهای جامعه و ایجاد هماهنگی در فعالیت‌های آموزشی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی کشور و استفاده بهینه از ظرفیت‌های موجود در جهت ارتقای سطح کیفی آموزش دانشجویان است.

ماده ۲. تعاریف

۱-۲. وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۲-۲. دانشگاه: منظور دانشگاه اراک است.

۲-۳. شورای آموزشی: حسب مورد منظور شورای آموزشی «دانشکده» یا «دانشگاه» است.

۲-۴. دوره: منظور دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته است که به صورت روزانه، نوبت دوم، نیمه حضوری طبق ضوابط مربوط برگزار می‌شود.

۲-۵. روزانه: منظور شیوه آموزشی است که دانشجویان با بهره‌گیری از قانون آموزش رایگان و یا با پرداخت شهریه (حسب مورد) و به صورت حضوری در یکی از موسسه‌های آموزش عالی تحصیل می‌کند.

۲-۶. نوبت دوم: منظور شیوه آموزشی است که دانشجویان بدون بهره‌مندی از آموزش رایگان و با پرداخت شهریه و به صورت حضوری در دانشگاه‌های دولتی تحصیل می‌کند.

۲-۷. آموزش نیمه‌حضوری: آموزشی است که بخشی از فرایند یادگیری، با استفاده از رسانه‌های نوشتاری، صوتی- تصویری و الکترونیکی انجام و تنها کلاس‌های رفع اشکال به صورت چهره به چهره برگزار می‌شود.

۲-۸. آموزش مهارتی: آموزشی است که برای ارتقای سطح دانش فنی، کارایی و توانایی دانشجویان در رشته مربوط برگزار می‌شود.

۲-۹. راهنمای تحصیلی: عضو هیئت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می‌شود تا راهنمای دانشجویان در امور علمی، فرهنگی و تحصیلی باشد.

۲-۱۰. واحد درسی: مقدار یا میزان درسی است که مفاد آن به صورت نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی ۴۸ ساعت، کارآموزی و کارورزی یا کار در حوزه کاربرد ۶۴ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه مصوب درسی ارائه می‌شود.

۲-۱۱. درس جبرانی: درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود و یا مهارت دانشجویان در آغاز یا طی دوره تحصیلی مربوط ضروری است.

۲-۱۲. رشته تحصیلی: مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس دانشگاهی است که با محتوا و روش‌شناسی خاص در قالب برنامه‌های درسی در دوره‌های تحصیلی مختلف به اجرا گذاشته می‌شود.

۲-۱۳. دوره کاردانی: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می‌شود و دانشجویان با گذراندن ۶۸ تا ۷۲ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب رشته تحصیلی به دریافت مدرک کاردانی نائل می‌شود.

^۱ بندها و عباراتی که زیر آن‌ها خط کشیده شده مصوبات شورای آموزشی دانشگاه است.

۲-۱۴. دوره کارشناسی پیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می‌شود و دانشجو یا گذراندن ۱۳۰ تا ۱۴۰ واحد درسی و طبق برنامه درسی مصوب (حسب رشته، طرح پژوهشی یا پایان‌نامه را نیز شامل می‌شود) به دریافت مدرک کارشناسی نائل می‌شود.

۲-۱۵. دوره کارشناسی ناپیوسته: دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی آغاز می‌شود و دانشجو با گذراندن تعداد ۶۸ الی ۷۲ واحد درسی و طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی نائل می‌گردد.

۲-۱۶. گرایش تحصیلی: جهت‌گیری تخصصی در یک رشته تحصیلی است.

۲-۱۷. گروه آزمایشی: مجموعه رشته‌های مختلف تحصیلی است که برای ورود به تحصیل آنان مواد آزمون مشترک برگزار می‌شود.

۲-۱۸. گروه آموزشی: بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی است که با تأکید بر آموزش، به تولید، ترویج و انتشار علم در یک حوزه تخصصی می‌پردازد.

۲-۱۹. دانشجو: فرد پذیرفته شده‌ای است که در مهلت مقرر و بر اساس ضوابط و مقررات جاری در دانشگاه ثبت‌نام می‌کند.

۲-۲۰. دانش‌آموخته: فردی است که یکی از دوره‌های تحصیلی را با موفقیت به پایان برساند و برابر ضوابط معین گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کند.

ماده ۳. ضوابط عمومی و اختصاصی ورود به دوره

۳-۱. داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات و مقررات مراجع ذی‌صلاح

۳-۲. احراز توانمندی علمی مطابق مقررات وزارت

ماده ۴. هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و به انتخاب دانشگاه یک دوره تابستانی است و هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی و دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایان دوره است.

• تبصره: در ارائه دروس دوره تابستان دروس مهارتی اولویت دارند.

ماده ۵. آموزش در «دانشگاه» مبتنی بر نظام واحدی است.

ماده ۶. «دانشگاه» موظف است برنامه‌های آموزشی و درسی مصوب شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی «وزارت» را برای دوره‌ای که پذیرش دانشجو داشته است، اجرا نماید.

ماده ۷. دانشجویان ورودی سال ۹۱ و بعد آن در هر نیمسال تحصیلی می‌توانند حداقل ۱۴ و حداکثر ۲۰ واحد درسی انتخاب نمایند و حداکثر واحد مجاز انتخابی در تابستان ۶ واحد است.

• تبصره ۱: اگر معدل دانشجویی در یک نیمسال حداقل ۱۷ باشد، در نیمسال تحصیلی بعد می‌تواند حداکثر تا ۲۴ واحد را اخذ نماید.

• تبصره ۲: در آخرین نیمسال دانشجو می‌تواند صرف‌نظر از معدل کل (کمتر از ۱۰ نباشد) و مشروطی تا ۲۴ واحد اخذ نماید.

• تبصره ۳: در شرایطی که از تحصیل دانشجو حداکثر ۸ واحد درسی باقی مانده باشد، می‌تواند واحدهای مذکور را در دوره تابستانی انتخاب نماید.

• تبصره ۴: واحدهای انتخابی دانشجو در ابتدای هر نیمسال تحصیلی (به جز آخرین نیمسال تحصیلی) به هر دلیلی نباید

کمتر از ۱۴ واحد درسی باشد. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده دانشجو در پایان نیمسال، بنا به دلایل موجه و

خارج از اراده دانشجو (به تشخیص شورای آموزشی دانشکده و دانشگاه) به کمتر از ۱۴ واحد درسی برسد، آن نیمسال به

عنوان یک نیمسال تحصیلی کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود، اما به منظور بررسی وضعیت مشروطی یا

ممتازی دانشجوی، نمرات واحدهای این نیمسال با نیمسال بعدی دانشجوی در محاسبه معدل دو نیمسال منظور خواهد شد. در صورتی که کسر واحد دانشجوی موجه تشخیص داده نشود، نیمسال دانشجوی حذف خواهد گردید.

- تبصره ۵: در شرایط خاص دانشجوی مشروط (ماده ۱۹) می‌تواند به تشخیص و اعلام گروه آموزشی بین ۱۲ تا ۱۴ واحد درسی اخذ نماید. در صورت اخذ حداقل ۱۲ واحد، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی دانشجوی محسوب می‌شود و در صورت کسب معدل کمتر از ۱۲، مشروطی دانشجوی محاسبه خواهد شد.

ماده ۸. در صورتی که دانشجوی برای فراغت از تحصیل تنها دو درس نظری باقیمانده داشته باشد، صرف نظر از این که قبلاً این دو درس را افتاده باشد یا خیر، با موافقت استاد درس و مدیر گروه، می‌تواند آن دو درس را به صورت معرفی به استاد بگذراند.

- تبصره ۱: در صورتی که دو درس معرفی به استاد منتهی به دوره تابستانی شود، سقف واحدهای نیمسال تابستان با احتساب درس یا دروس معرفی به استاد نباید (با رعایت تبصره ۴ ماده ۷) از ۸ واحد درسی تجاوز نماید.
- تبصره ۲: مجموع واحدهای دانشجوی در نیمسال آخر با احتساب درس/دروس معرفی به استاد نباید از حداکثر مجاز (۲۴ واحد در نیمسال آخر) بیش‌تر باشد.
- تبصره ۳: اخذ درس به صورت معرفی به استاد برای دانشجویان روزانه منوط به پرداخت شهریه معادل دوره‌های نوبت دوم برای آن درس است.
- تبصره ۴: زمان اعلام نمره درس معرفی به استاد در نیمسال اول تا ۲۵ اسفندماه، در نیمسال دوم تا ۳۱ تیرماه و در نیمسال تابستان تا ۱۵ مهرماه است.

ماده ۹. چگونگی و ترتیب ارائه کلیه دروس هر دوره با رعایت پیش‌نیاز (تقدم و تأخر) دروس (طبق برنامه درسی مصوب) بر عهده شورای آموزشی گروه است.

- تبصره: دانشجوی در آخرین نیمسال تحصیلی، از رعایت مقررات مربوط به پیش‌نیاز (تقدم و تأخر) دروس معاف است.

ماده ۱۰. تعداد واحدهای جبرانی برای رشته‌های غیرمرتبط در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۶ واحد و برای دوره‌های کارشناسی حداکثر ۱۰ واحد می‌باشد. نمره دروس جبرانی در معدل نیمسال و کل محاسبه می‌شود.

ماده ۱۱. تحصیل دانشجوی در هر زمان فقط در یک دوره و یک رشته تحصیلی امکان‌پذیر است.

- تبصره: تحصیل همزمان دانشجویان «برگزیده علمی» تابع ضوابط مصوب «وزارت» است.

ماده ۱۲. مقررات مربوط به حذف، اضافه و حذف اضطراری دروس به شرح ذیل است:

الف- دانشجوی می‌تواند در مقطع زمانی حذف و اضافه دروس که در تقویم آموزشی هر نیمسال اعلام می‌گردد (هفته دوم هر

نیمسال) حداکثر ۳ درس را حذف و ۳ درس را اضافه نماید. تغییر گروه درس نیز جزو موارد حذف و اضافه محسوب می‌گردد.

ب- در تقویم آموزشی دانشگاه در هر نیمسال زمان خاصی برای حذف اضطراری تک‌درس در نظر گرفته می‌شود و دانشجوی

می‌تواند در مقطع حذف اضطراری حداکثر یک درس نظری را حذف نماید. حذف دروس عملی، آزمایشگاهی و کارگاهی در

زمان حذف اضطراری تک‌درس امکان‌پذیر نیست.

- تبصره ۱: هنگام حذف تک‌درس مجموع واحدهای باقیمانده دانشجوی نباید کمتر از حد مجاز شود.
- تبصره ۲: در شرایط خاص حذف کلیه دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجوی و تأیید شورای آموزشی دانشکده و دانشگاه تا ۲ هفته قبل از شروع امتحانات امکان‌پذیر است. در صورت موافقت با حذف نیمسال، آن نیمسال جزو سنوات مجاز تحصیلی دانشجوی محاسبه می‌شود.
- تبصره ۳: بررسی تقاضای حذف نیمسال منوط به تأیید حضور دانشجوی در کلاس و نداشتن غیبت بیش از حد مجاز است.

ماده ۱۳. حداکثر مدت مجاز تحصیل برای ورودی‌های سال ۹۱ و بعد در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲/۵ سال و

در دوره‌های کارشناسی پیوسته ۵ سال است. در مورد ورودی‌های قبل از ۹۱ آیین‌نامه پیشین اجرا می‌گردد.

ماده ۱۴. گروه آموزشی موظف است برای هدایت علمی و فرهنگی دانشجو از بدو ورود یکی از اعضای هیئت علمی را به عنوان استاد راهنمای تحصیلی تعیین و اعلام نماید.

- تبصره: استاد راهنمای دانشجویان باید آموزش‌های لازم در خصوص مقررات و آئین‌نامه‌های آموزشی و فرهنگی دانشگاه را دیده باشد. استاد راهنما به پیشنهاد مدیر گروه و با حکم رئیس دانشکده تعیین می‌گردد.

ماده ۱۵. حضور دانشجو در تمام جلسات درس الزامی است.

- تبصره ۱: اگر دانشجو در درسی بیش از $\frac{3}{16}$ جلسات و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال غیبت داشته باشد، نمره درس صفر منظور خواهد شد. در مواردی که غیبت به تشخیص شورای آموزشی دانشکده و تأیید شورای آموزشی دانشگاه موجه ارزیابی گردد، آن درس حذف می‌شود.
- تبصره ۲: در صورتی که دانشجویی درس یا دروسی را در زمان حذف و اضافه انتخاب کرده باشد، غیبت وی قبل از حذف و اضافه نیز جزو حداکثر غیبت‌های مجاز محسوب می‌گردد.

ماده ۱۶. ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف آموزشی-پژوهشی و نتایج امتحانات میان‌سال و پایان نیمسال انجام می‌گیرد.

- تبصره ۱: مرجع ارزیابی دانشجو در هر درس، مدرس آن درس است.
- تبصره ۲: برگزاری امتحان پایان نیمسال برای هر درس نظری الزامی است.
- تبصره ۳: در مورد دروسی که واحد نظری و عملی توأمان دارند، عدم شرکت در آزمون نظری باعث می‌شود نمره بخش عملی نیز محسوب نگردد و نمره کل درس صفر منظور گردد.

ماده ۱۷. معیار ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو نمره درس است که به صورت عددی از صفر تا بیست می‌باشد.

- تبصره ۱: مدرس هر درس موظف است گزارش نمره ارزیابی نهایی درس دانشجویان را ظرف مدت ۷ روز از تاریخ برگزاری امتحان پایان نیمسال آن درس از طریق نرم‌افزار آموزش اعلام نماید.
- تبصره ۲: دانشجویی که به نمره ارزیابی درس تقاضای تجدیدنظر داشته باشد، می‌تواند ظرف مدت ۳ روز از تاریخ اعلام نمره، تقاضای تجدید نظر خود را از طریق نرم‌افزار اعلام کند. مدرس هر درس نیز موظف است پیش از پایان مهلت ثبت نمرات، به اعتراضات دانشجویان رسیدگی و اشتباهات احتمالی را بر طرف و نمره قطعی را پس از ثبت در نرم‌افزار و تأیید نهایی به اداره آموزش دانشکده اعلام کند.
- تبصره ۳: نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرائی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب توأم با تکلیف پژوهشی ارائه می‌شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آن‌ها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می‌شود. نمره ناتمام باید حداکثر ظرف مدت ۴۵ روز از تاریخ پایان امتحانات، با رعایت مهلت‌های مذکور در تبصره ۲ این ماده به نمره قطعی تبدیل شود.
- تبصره ۴: دروس دارای پروژه که پیش‌نیاز سایر دروس هستند از شمول تبصره ۳ فوق مستثنا بوده و مطابق تبصره ۱ عمل می‌گردد.

تبصره ۵: در رشته‌هایی که دارای درس با عنوان پروژه یا پایان‌نامه هستند مدت اجرای پروژه به شرح ذیل است:

- الف- دانشجویانی که در یک نیمسال درس پروژه را اخذ می‌نمایند و در پایان همان نیمسال موفق به پایان پروژه نمی‌گردند در صورت ادامه پروژه باید هنگام انتخاب واحد نیمسال بعدی، واحد «ادامه پروژه» را با ارزش صفر واحد درسی اخذ نمایند. دانشجویان نوبت دوم موظف به پرداخت شهریه ثابت می‌باشند و برای دانشجویان روزانه آن نیمسال جزو نیمسال‌های استفاده از آموزش رایگان محسوب می‌گردد.

ب- دانشجویانی که درس پروژه را در نیمسال اول هر سال تحصیلی اخذ می‌نمایند، حداکثر تا پایان تیرماه همان سال تحصیلی مهلت اتمام پروژه را دارند (با رعایت بند الف فوق)، و در صورت عدم ارائه نمره، نمره آنان از سوی آموزش صفر

منظور خواهد گردید و دانشجو موظف به اخذ مجدد درس در اولین نیمسال بعد و اتمام آن تا پایان همان نیمسال می‌باشد. اخذ مجدد درس منوط به پرداخت شهریه ثابت و شهریه متغیر برای کلیه دانشجویان اعم از روزانه و نوبت دوم خواهد بود.

ج- دانشجویانی که درس پروژه را در نیمسال دوم اخذ می‌نمایند و تا پایان همان نیمسال موفق به اتمام آن نمی‌شوند فقط

تا پایان نیمسال تابستان (۳۱ شهریور ماه) مهلت اتمام پروژه را خواهند داشت. در صورت عدم ارائه نمره تا پایان

شهریورماه، نمره دانشجو در آن درس صفر منظور می‌گردد و دانشجو موظف خواهد بود درس را در نیمسال بعد مجدداً انتخاب نموده و تا پایان همان نیمسال نمره قبولی کسب نماید. انتخاب مجدد درس منوط به پرداخت شهریه ثابت و شهریه متغیر برای کلیه دانشجویان اعم از روزانه و نوبت دوم خواهد بود.

د- در صورتی که دانشجویی در نیمسال آخر تحصیل با احتساب درس پروژه زیر کف آیین‌نامه واحد داشته باشد، حداکثر مهلت اتمام پروژه پایان همان نیمسال خواهد بود. در صورت عدم اتمام پروژه در آن نیمسال نمره دانشجو صفر منظور خواهد گردید و دانشجو موظف به اخذ مجدد درس و پرداخت شهریه می‌باشد.

• تبصره ۶: نمره درس پس از قطعی شدن، غیرقابل تغییر است.

• تبصره ۷: مدرس موظف است برگه‌های امتحانی هر درس را به عنوان سابقه درس، حداقل تا دو نیمسال بعد نگهداری

نماید.

ماده ۱۸. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است و معدل نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی نباید کمتر از ۱۲ باشد.

• تبصره ۱: دانشجوی ورودی ۹۱ و بعد آن که در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی

همان درس/دروس را با حداقل نمره ۱۴ بگذرانند، نمره یا نمرات ردی پس از قطعی شدن نمرات هر نیمسال به‌گونه‌ای از

کارنامه دانشجو حذف می‌شود که در معدل نیمسال و کل محاسبه نگردد.

• تبصره ۲: نمره مربوط به تقلب یا تخلف در امتحان که مطابق حکم کمیته انضباطی دانشگاه در کارنامه دانشجو ثبت شده باشد تنها با حکم همان کمیته قابل حذف است.

ماده ۱۹. چنانچه معدل نمرات هر نیمسال تحصیلی دانشجو کمتر از ۱۲ باشد دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود. دانشجوی مشروط در نیمسال بعد (جز در آخرین نیمسال تحصیلی) حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی را ندارد.

ماده ۲۰. حداکثر نیمسال‌های مشروطی مجاز دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲ نیمسال و کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب می‌باشد. در مواردی که معدل کل دانشجو ۱۲ یا بالاتر باشد، در سقف سنوات مجاز می‌تواند تا زمانی که در نیمسال‌های بعدی مشروط نشود به تحصیل ادامه دهد، در غیر این صورت از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۲۱. دانشجو می‌تواند در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۲ نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

• تبصره ۱: «دانشگاه» می‌تواند با رعایت سقف مدت مجاز تحصیل دانشجو، نسبت به صدور مرخصی تحصیلی وی تصمیم بگیرد.

• تبصره ۲: حداکثر مدت مجاز مرخصی زایمان دانشجو ۲ نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات است.

• تبصره ۳: مدت مجاز مرخصی پزشکی دانشجو، در صورت تأیید پزشک معتمد «دانشگاه» و شورای آموزشی، ۲ نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

• تبصره ۴: دانشجویان نوبت دوم ملزم به پرداخت شهریه ثابت نیمسال در نیمسال‌های مرخصی با احتساب در سنوات می‌باشند.

ماده ۲۲: دانشجویان ورودی ۹۱ و بعد که مشمول تحصیل رایگان هستند، در صورت عدم کسب نمره قبولی در هر درس یا حذف درس، برای انتخاب مجدد آن درس موظف به پرداخت هزینه مربوط مطابق تعرفه مصوب (معادل شهریه نوبت دوم برای همان ورودی) هستند.

• تبصره: دانشجوی مشمول تحصیل رایگان که به جای یک درس اختیاری حذف شده یا مردودی در نیمسال(های) بعد درس دیگری اخذ می کند نیز موظف به پرداخت هزینه مربوط می باشد.

ماده ۲۳: عدم ثبت نام دانشجو در هر نیمسال تحصیلی تا پایان همان نیمسال بدون کسب اجازه از دانشگاه (بدون اخذ مرخصی تحصیلی) انصراف از تحصیل محسوب می شود.

• تبصره ۱: تصمیم گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل تا یک نیمسال بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

• تبصره ۲: در صورتی که دانشجویی در زمان های تعیین شده در تقویم آموزشی هر نیمسال برای ثبت نام و انتخاب واحد اقدامی ننماید، در صورت مراجعه تا قبل از حذف و اضافه نمی تواند در آن نیمسال بیش از ۱۶ واحد درسی انتخاب نماید. در صورت مراجعه بعد از پایان مهلت حذف و اضافه اجازه تحصیل در آن نیمسال را نداشته و حداکثر تا ۴ هفته پس از شروع نیمسال می تواند برای آن نیمسال درخواست مرخصی نماید. عدم انتخاب واحد و عدم ارائه درخواست مرخصی تا ۴ هفته پس از شروع نیمسال به منزله انصراف از ادامه تحصیل تلقی خواهد گردید.

ماده ۲۴: دانشجویی که قصد انصراف از تحصیل داشته باشد، باید درخواست انصراف خود را به اداره آموزش «دانشگاه» تسلیم کند. این دانشجو مجاز است فقط برای یکبار تا شروع نیمسال بعدی، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر این صورت، پس از انقضای این مهلت حکم انصراف وی از تحصیل صادر می شود.

ماده ۲۵: دانشجوی دوره های کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر می تواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در آن گروه آزمایشی یا در یک گروه آزمایشی دیگر و در همان «دانشگاه» تغییر گرایش دهد:

الف) وجود رشته و یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در همان «دانشگاه»

ب) کمتر نبودن نمره اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری از نمره کشوری آن رشته یا گرایش در «دانشگاه» (در سال پذیرش) مطابق کارنامه محرمانه سازمان سنجش

ج) گذراندن حداقل یک نیمسال تحصیلی

د) امکان ادامه تحصیل دانشجو در سنوات مجاز باقیمانده

ه) موافقت گروه آموزشی مبدأ و مقصد و تأیید شورای آموزشی دانشکده مقصد

• تبصره: دانشجو در هر دوره تحصیلی فقط یکبار می تواند با رعایت شرایط فوق، تغییر رشته یا گرایش دهد.

ماده ۲۶: تغییر رشته در دوره کارشناسی ناپیوسته ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن شرایط و ضوابط ذکر شده در ماده ۲۵ امکان پذیر است.

ماده ۲۷: میهمانی و انتقال دانشجو مطابق آیین نامه میهمانی و انتقال دانشجویان دوره های کاردانی و کارشناسی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی مصوب وزارت (ابلاغیه شماره ۱۸۵۰۳/و مورخ ۸۹/۷/۱۰ و الحاقات و اصلاحات بعدی آن) میسر می باشد.

• تبصره: واحدهای درسی که دانشجو به عنوان میهمان در دانشگاه اراک گذرانده پس از انتقال (در همان رشته یا انتقال توأم با تغییر رشته) عیناً در کارنامه انتقالی وی ثبت می گردد.

ماده ۲۸: انتقال توأم با تغییر رشته یا گرایش، منوط به احراز همزمان شرایط تغییر رشته یا گرایش و انتقال (موضوع مواد ۲۵، ۲۶ و ۲۷) و با توافق دانشگاه های مبدأ و مقصد تنها برای یک بار امکان پذیر است.

ماده ۲۹: دروسی که دانشجو در رشته یا گرایش قبلی گذرانده است، در گروه آموزشی رشته جدید بررسی و معادل‌سازی می‌شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می‌شود که به تشخیص گروه آموزشی، با دروس رشته یا گرایش جدید اشتراک محتوایی (طبق برنامه درسی مصوب) داشته باشد و نمره آن‌ها با احتساب در معدل کل و سنوات در کارنامه دانشجو ثبت و باقی می‌ماند.

ماده ۳۰: تطبیق واحدهایی که دانشجوی انصرافی، اخراجی یا فارغ‌التحصیل در دانشگاه دیگری گذرانده به شرح ذیل انجام می‌گیرد:

الف- از دانشجوی فارغ‌التحصیل، انصرافی یا اخراجی دانشگاه‌های آزاد اسلامی، پیام نور، علمی-کاربردی و غیرانتفاعی فقط دروس عمومی با حداقل نمره ۱۴ پذیرفته می‌شود.

ب- از دانشجویان انصرافی یا اخراجی یا فارغ‌التحصیل دوره‌های روزانه و شبانه دانشگاه‌های دولتی علاوه بر واحدهای عمومی با نمره حداقل ۱۲، دروس پایه و تخصصی با نمره حداقل ۱۲ نیز در صورت تأیید گروه آموزشی پذیرفته می‌شود مشروط به این‌که اولاً، دروس از نظر تعداد واحد کمتر از واحدهای رشته جدید نباشد، ثانیاً، با دروس جدید به تأیید گروه آموزشی اشتراک محتوایی داشته باشد، و ثالثاً، از زمان اخراج یا انصراف دانشجو بیش از ۲ سال نگذشته باشد. شرط زمانی شامل دروس عمومی نمی‌شود.

• تبصره: مجموع واحدهای پذیرفته شده از رشته قبلی نباید از حداکثر یک‌سوم کل واحدهای رشته جدید تجاوز نماید.

ماده ۳۱: در صورتی که یک‌سوم کل واحدهای درسی دانشجویی پذیرفته شده یا معادل‌سازی شده باشد (انصرافی و اخراجی- تبصره ۲ ماده ۳۰) یا حداقل پنجاه واحد درسی پذیرفته شده داشته باشد (تغییر رشته و یا انتقال در همان رشته)، و یا حداقل ۳ نیمسال تحصیلی را در دانشگاه یا گروه آموزشی دیگری گذرانده باشد (به صورت میهمان یا پس از انتقال و یا تغییر رشته) معدل کل وی در محاسبه رتبه دانشجویان برگزیده علمی محاسبه نخواهد شد.

ماده ۳۲: به منظور هماهنگی امور، در دانشگاه اراک تاریخ فراغت از تحصیل در نیمسال اول ۳۰ بهمن‌ماه، در نیمسال دوم

۱۵ تیرماه و در نیمسال تابستان ۳۱ شهریورماه ثبت می‌گردد.

ماده ۳۳: به دانشجویی که کلیه واحدهای درسی دوره را با میانگین حداقل ۱۲ گذرانده باشد، حسب مورد مدرک تحصیلی کاردانی، کارشناسی پیوسته یا کارشناسی ناپیوسته اعطا می‌شود.

• تبصره: در صورتی که دانشجویی در طول مدت مجاز تحصیل نتواند معدل کل خود را به ۱۲ برساند، با رعایت مقررات نظام وظیفه عمومی، تنها یک نیمسال به وی فرصت داده می‌شود تا با اخذ مجدد حداکثر ۲۰ واحد از دروس دوره که با نمره کمتر از ۱۲ گذرانده، میانگین کل دروس خود را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند، در غیر این صورت از تحصیل محروم می‌شود. اخذ مجدد واحدها برای دانشجویان روزانه و مشمول تحصیل رایگان منوط به پرداخت شهریه ثابت و متغیر معادل شهریه نوبت دوم است.

ماده ۳۴: در صورتی که تعداد واحدهای گذرانده شده دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته، برابر یا بیشتر از واحدهای مورد نیاز دوره کاردانی (حداقل ۷۰ واحد) با معدل نمره ۱۲ یا بالاتر باشد، می‌تواند مدرک کاردانی در همان رشته دریافت کند. در غیر این صورت به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی، فقط یک گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده با درج نمرات و معدل کل داده خواهد شد.

• تبصره ۱: در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل دوره کارشناسی پیوسته بیش از واحدهای مورد نیاز برای دوره کاردانی را گذرانده باشد، دروسی که دانشجو با نمره ۱۲ یا بالاتر گذرانده است، ملاک سنجش مدرک کاردانی قرار می‌گیرد. در چنین مواردی فقط دروس مازاد بر دوره کاردانی با نمره کمتر از ۱۲ از کارنامه دانشجو حذف می‌گردد.

• تبصره ۲: صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف‌نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه انجام می‌گیرد.

ماده ۳۵: مفاد این شیوه‌نامه به استثناء ماده ۷ و تبصره‌های ۴ و ۵ ذیل آن، ماده ۱۳، تبصره ۱ ماده ۱۸، ماده‌های ۲۰ و ۲۲ برای دانشجویان ورودی قبل از ۹۱ نیز لازم‌الاجرا است ولی مواد ۷ و تبصره‌های ۴ و ۵ ذیل آن، ماده ۱۳، تبصره ۱ ماده ۱۸، ماده‌های ۲۰ و ۲۲ منحصراً برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۱ و بعد آن اجرا می‌گردد.

ماده ۳۶: هرگونه تفسیر مفاد این شیوه‌نامه و نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

ماده ۳۷: این شیوه‌نامه در ۳۷ ماده و ۴۳ تبصره در جلسه مورخ یکم مردادماه ۱۳۹۲ به تصویب شورای آموزشی دانشگاه اراک رسید و از تاریخ تصویب لازم‌الاجراء است و کلیه آیین‌نامه‌ها و مصوبات مغایر با آن لغو و بلااثر اعلام می‌شود.